

Teosofiska dikter.

Ljungström, Georg,

74 A Småskrifter, Teosofiska, utg. af logen Orion

Teos.
Samt.

TEOSOFISKA SMÅSKRIFTER

UTGIFNA AF
LOGEN ORION.

(Dessa skrifter utgöra 4 häften och kunna rekvireras häftesvis till ett pris af 40 öre häftet å Teosofiska Samf:s byrå, 28 Sturegatan, Stockholm.)

Häftet II.

Teosofiska Dikter

AF

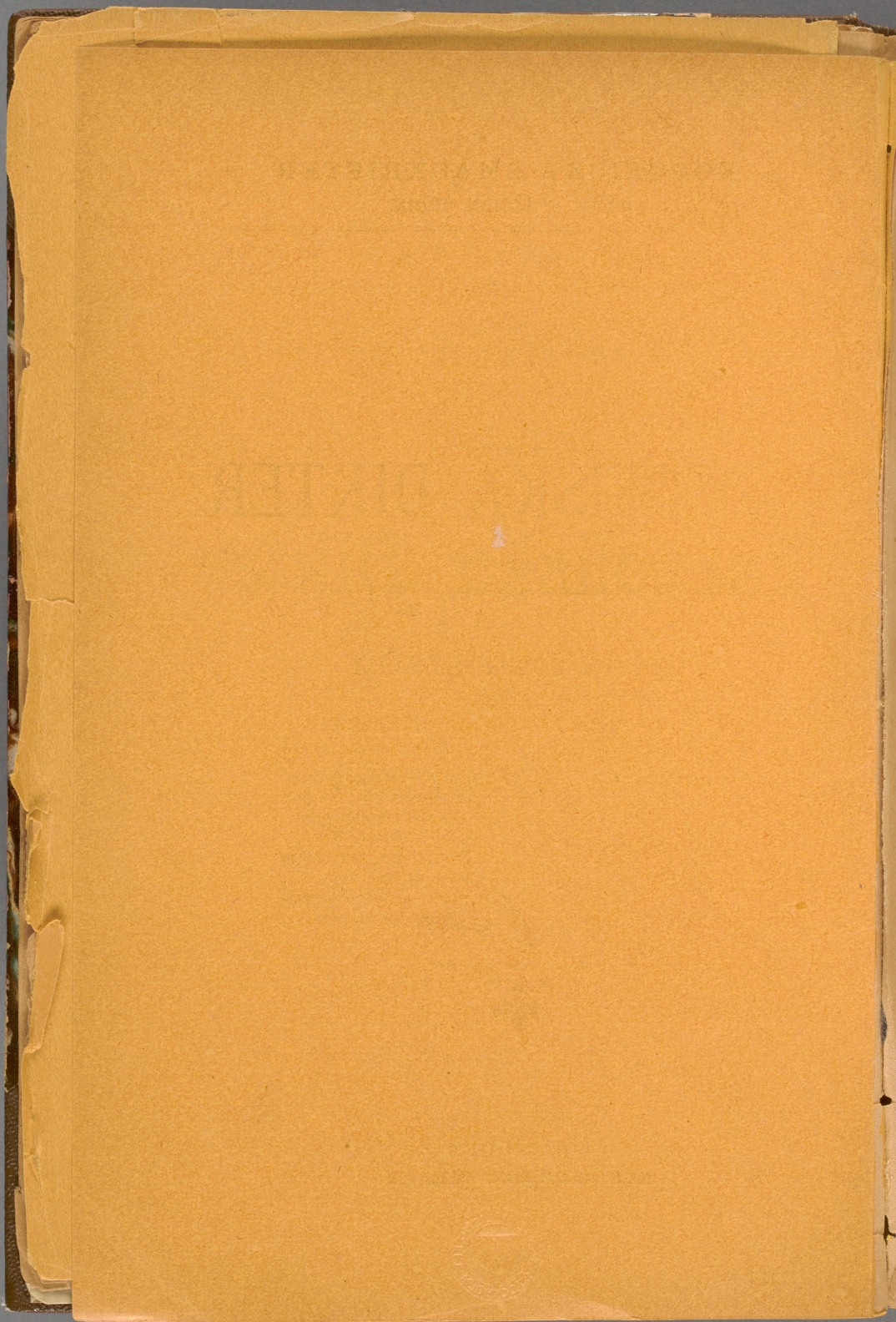
GEORG LJUNGSTRÖM

STOCKHOLM
LOGEN ORIONS FÖRLAG.

Pris 40 öre.

1895.

TEOSOFISKA SMÅSKRIFTER

UTGIFNA AF LOGEN ORION.

HÄFTET II

TEOSOFISKA DIKTER

AF

GEORG LJUNGSTRÖM.

Känslan.

(Öfvers. från tyskan.)

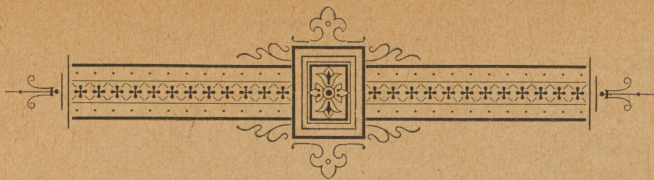
*Den skönsta sången följer
Ej språkets rytm och ljud,
Dess himladaning döljer
Stig ej i rimmets skrud.
Fördoldt dess toner klinga
Inom oss, men ändå
Ett bud åt dem de bringa,
Som känsligt oss förstå.*

STOCKHOLM
LOGEN ORIONS FÖRLAG

STOCKHOLM
TRYCKT HOS P. PALMQUISTS AKTIEBOLAG
1895.

Prolog.

O, ljusvärld med syner af sällhet och frid,
Låt portarne upp i den natthöljda tid,
De skimrande bildernas skara
Låt skymta ur öppnade skyn i vår dröm
Och speglas för blicken i tidernas ström
Och jordlifvets mörker förklara!

Dock länge förgäfves i världsvimlets brus
Vårt hjärta får träna till frihet och ljus,
Ty endast för längtan, som brinner
Osläckligt, låts porten till himlarne opp,
Och blott för ett aldrig förvissnande hopp
Den eviga dagen upprinner.

Där ljusnar en stråle vid himmelens bryn.
Än bruten och matt på den skuggiga skyn
Sin gyllene strimma han drager,
Och molnen på nytt öfver rymderna gå,
Dock ängslas ej hjärtat, det vet ju ändå,
Att morgonen nalkas med dager.

Men dröjer han länge — syns väntan för lång —
Så skall han förvisst bortom grafven en gång
Långt högre och klarare glimma,
Det hopp står oss kvar, att vid lefnadens dörr
Få skåda med döende blick, om ej förr,
Mot gryningens saliga timma.

Det högre och det lägre lifvet.

Ej plantan lif och näring får allen'
Ur dunkelt grus, där hennes rötter trefva.
Nej, hennes blad och skönsta blommor lefva
Som allra mest af solens klara sken
Och utaf luftens lätta andenektar —
Vid strålars växelspel med moln och vind
Hon näring får ur rymd, som ej hon mäktar
Att se och fatta, född af stoft och blind.

Ej närs vår ande endast af den lefnad
Vi lefva här på jordens mörka ring,
Där våra tankars fibrer trefva kring
Att genomtränga tingens dolda väfnad,
Hvars grundton outgrundlig är och grå —
Nej, själens allra skönsta blommor näras,
Och känslans dunkla bottenfärger skäras
Af strålar från en högre rymd också,
Och våra väsens högsta grenar finna
Sig hemmastadda i dess ljus och luft —
I rymd, ofattbar än för vårt förnuft,
Hvars öga täckes af materiens hinna.

—
*

Drufvan.

Hvilken kraft till skön förvandling,
Som natur'n åt drufvan gaf:
Till ännu en lifvets handling,
Se'n från rankan hon föll af!

Safter, som ur jorden ledas,
Kärfva, mörka, underbart
Där till nektardryck beredas,
Strålande i purpur klart.

Undret, som din tjusning väcker,
Ej till drufvan inskränkt är.
Ty förborgad jäsning sträcker
Sig till allt på jordens sfär.

Uti vinets gyllne flöden
Tidigt blott den uttryck når,
Strålände förvandlingsöden
Allt härnere emotgår.

Allt blir högre skönhet lånad,
Som går sinnet nu förbi:
Skogens gröna lunder, blånad
Våg, den luft vi andas i.

Kanske dock natur'ns förvandling
Efter andens skönhetskraf
Likt hos drufvan blir en handling,
Se'n dess frukter fallit af.

Medlidande.

Jag gråter ej för dem, som lida nöd,
Som dö af köld, af vanvård, brist på bröd;
Ty när man brännes af en större plåga,
Då blir den mindre plågan stum och död.
Ja, den har gräns att lida, vår förmåga!

Nej, jag vill sörja vildt och utan mått
Och låta ej på något vis mig trösta,
Och ej förnuftsskäl kvalen öfverrösta —
För deras skull, som guld och välde fått!

Att här och hvar en stackare får svälta,
Det är ett mindre ondt, fast hemskt och svårt,
Och därför lönar ej i tårar smälta,
Så länge än ett hjärta finns, nog hårdt

Till att förtära uti öfverdåd
Och festlig prakt det samlade förråd,
Som kunnat hundra svultna munnar mätta.
Att mänskor finnas med en själ så arm,
Med så förtvinadt hjärta i sin barm —
Det väcker mer medlidande med rätta.

På hafvet.

Högt jag älskar att kring hafvets bölje-
Öken länka utan mål min färd:
Blåa vågors lätta glitterhölje
Öfver djupets allvarsmörka värld!

Uti samråd stora ting förhandla
Haf och himmel uppå tumanhand,
Och de fjärran vidders mått förvandla
Kusten till ett ovisst sagoland.

Haf och himmel med hvarandra tala
Ord, som djupets andar blott förstå,
Men hvars tonfall underfullt hugsvala
Alla sorger, som jag grubblar på.

Snöstjärnan. *)

Snökristallen liksom härdad, stel och kall
Blänker midt i solens gyllne strålesvall,
Tycks ej vilja smälta, diamantlik, klar,
Står på värmegraden noll orubbligt kvar.

*) Is vid nollpunkten förblifver som bekant osmält ända till dess den uppsamlat ett ytterligare kvantum värme, den s. k. smältningvärmen.

Har det ljus, som ner ur fria rymden bröt,
Ingen verkan alls uti hans kalla sköt?
Dock, fast ej din termometer utslag ger,
Samlas bunden värme däri mer och mer.

Och till sist på en sekund du skåda kan,
Hur i klara tårar plötsligt smälter han,
Hur i hvarje droppe, strålande och ren,
Lifligt spegladt, rörs och lefver solens sken.

Fast den ädle slösar med sin godhets skatt,
Tycks dock världen kvarstå jämt i onskans natt:
Hårda hjärtans iskristaller trotsa än
Hvar idé, som lyser ner från himmelen.

Likväl omedvetet i den härdes barm
Samlar sig en skatt af ljus, en skär och varm,
Af det godas strålar, fast du ej det ser, —
Känslans termometer än ej utslag ger,

Tills det kalla hjärtat plötsligt smälta skall
Uti blida känslors varma tåresvall;
Och i hvarje gjuten droppe, skär och ren,
Rörs och lefver himmelrikets återsken.

✻

Den gamla.

Hon nödställd är och utaf plågor bruten
Och ur de ungas glada krets förskjuten.
En riklig skänk, ett understöd som räcker,
Jag gifva skall åt gumman — dock ej jag,
Ty jag är arm och egoistiskt svag,

Så att det mig i själens djup förskräcker —
Men *du* vill nog det göra oförtänt
Samt tyst, så att ej någon ande anar,
Hvem som en gäfva så frikostigt skänkt,
Och hennes matta öga minst det spanar.

Men när hon sedan ut bland folket går,
När sina skumma ögon upp hon slår,
Då skall ett vänligt uttryck dem förklara,
Hvem helst hon möter, och på hvem hon ser,
Ty hvar och en har rätt att misstänkt vara
För gäfvan, hvilken du förborgadt ger.

Och när sen lastarena öfversvämma
All världen med sitt skrän, så hjärtlöst kallt,
Om huru själfviskheten drifver allt,
Åtminstone gifs en, som ej skall stämma
I vilda ropen in med hatfull röst,
Men när de hemska ljud i örat skära,
Ur deras väg i tysthet gå och nära
De goda känslors ängel i sitt bröst.

†

Reinkarnation.

I lifvets strider kämpa vi, och dessa
Oss matta af beständigt mer och mer,
Och hoppet sviker, plågorna oss pressa,
Och botemedlet skumögd blick ej ser. —
Då böjer dödens starka hand vår hjässa
Motsträfvigt uti jordens sköte ner.
Som tysta barn en tid vi hämta krafter
Till fortsatt lif ur modersbröstets safter.

†

Böljegång.

Se vattendroppen uppå hafvets yta,
Som höjs ur djupet af ett böljeslag
Och en sekund får ljusets stråle bryta,
Får känna luftens friska andedrag
Och se sig kring, hur vattenrymden röres
Och häfs i majestätiskt böljetåg,
Men hvirflas ned på nytt af nästa våg
Och genom djupens dunkla riken föres!

Så stiger mänskösäl'n till tidens yta
Och ler en kort sekund mot lifvets ljus
Och ser sig kring, hur ödets sjöar bryta
På världens ocean med dunkelt brus,
Och hinner ej att fatta och besinna,
Men rycks af dödens nästa böljebrott
I djupet ned att som ett vågstänk blott
I svalget af ett fradgadt haf försvinna —
Och ingen blick att mäta än förmår
De underfulla, djupt fördolda kretsar,
Som uti Hades' natt han genomgår
Djupt under dagens lätta vågskumspetsar.

Se, skummets pärla strimmar åter hvit
Och lyfts igen vid vågens djupa hvälfning —
Skall mänskösjälen föras åter hit
Ur tidens ocean i böljeskälfnings?
Men hvarje gång som vattendroppen närmas
Mot ytan i beständig cirkeldans,
Får han af solens strålar genomvärmas,
Tills mättad mer och mer af glöd och glans
Han höjs ur hafvets tunga böljesvall
I luften, öfver jordens berg och dalar
För att bebo de vida skimmersalar
Af aftonrodnans glödande kristall.

Den stråle drick, o själ, som äger makt
Att genomglöda dig med andens lågor,

Att höja dig ur tidens böljeschakt,
Ur återfödelseernas tunga vågor
Hän till Nirvanas *) eterljusa land
En gång i världens sköna aftonbrand!

—
*
—

Harmoni. **)

Från källa, djupt i Alltets hjärta döljd,
Naturen genomglöds af lifvets lågor.
Dess riken ryckas med i ordningsföljd
Utaf evolutionens stora vågor.
Först glödde utaf lågor malmens värld
I djupets oerhörda flammehärd,
Då jordskalf markens yta genombröto
En värld af under havvets böljor slöto
I långa sekler i sitt dunkla svall
Och syndaflod gick öfver världen all
Och solens strålgans uti himlens rymd
Af töckenmassor var beständigt skymd,
Och floran sist ur gruset tyst sig höjde
Och städse skönare gestaltning røjde.

Nu har den gröfre jordiska naturen
Till skönhet nått och harmoni och frid,
Fast i en sfär mer låg än mänskans buren
Och med ett lägre mål för all sin id.
Skönt fjällets kammar stå vid himlens bryn,
Melodiskt djupt hörs havvets bölja brusa,
Sval susar lunden, genom trädens ljusa,
Mildt hvälfda kronor strålar högblå skyn —
Så allt förblir, tills genom våg och storm
Allt sträfvar åter mot en högre form. —

*) Enligt indiernas terminologi är Nirvana den gudomliga fulländningens medvetenhetstillstånd och utvecklingens mål.

**) I motsats till den relativa jämvikt, som nu synes vara rådande i naturen, har jordytan undergått mäktiga och våldsamma omdaningar under forna geologiska åldrar.

När skall inom sitt rike mänskan hinna
Den harmoni vi i naturen finna?
När slår den underbara morgonväkten,
Att från den sköna jord vi lefva på,
Förädlade och sköna mänskosläkten
Uppblicka sälla uti rymder blå?
Hvad jordskalf männe andens riken gömma,
Som bryta fram en gång med omotståndlig makt!
Hur skola fantasiens haf väl strömma
Af under fyllda, utaf bilders prakt:
Hvad storm och åskor högre rymder rensa,
Förr'n evighetens stjärnor där framglänsa,
Då känslan vecklar ut sin rikedom
Som plantan tyst utvecklar blad och blom!

—

Andakt.

För den, som menar att vår inre själ
Är ständigt dömd att vara stoftets träl,
Att han ej anar *hvad* och *hurvida*,
Så snart det gäller griftens andra sida;
För den är allt, som ej till vapen duger
I lifvets fejd, en barlast, som han skyr,
Och andakt blir ett andligt slags vampyr,
Som själens allra bästa krafter suger.
Och den, som däråt håg och krafter ägnar,
Är fågelungen lik, som vingslag gör
Och som till flykt de späda muskler rör,
Men åter maktlös ned mot jorden segnar
Och söker fåfängt flyga i det blå,
Då han sig kunde nöja med att gå.

Men fast den späde flaxar än förgäfves,
Han hinna skall sin längtans mål till slut,
Och vid hans sträfvan växer vingen ut,
Tills spänstigt snabbt mot ljusets rymd han häfves
Och sväfvar snart osynlig i det blå,
Högt öfver dem, som bara lärt att gå.

Må äfven andens första vingslag
I ovisshet och dunkel trånad famla,
Hans sträfvan synas regellös och svag:
Hans vinge genom dem skall krafter samla, —
Och må han ofta tumla trött tillbaka,
Att kritiskt folk ej månne lida brist
På orsak att de sluga hufvu'n skaka —
När upp mot evighetens rymd till sist
Han lyfter sig på andakts starka vingar,
Han är för hänryckt säll att minnas då
Begabberiet, och för högt han svingar
Att bli beledd och sedd af dem, som bara gå.

—
✧
—

Mänskoanden och hafvet.

Människoanden liknar det vida
Haf, det oöfverskådligt böljande,
Fjärran okända kuster sköljande,
I sitt sköte under fördöljande,
Ömsom i dimmor och solljus sig höljande. —
Växlande vindar om väldet där strida.

Dolda på djupen där vandra floder
Mäktigt och tyst under böljornas ropande
Körer — i lager sammanhopande
Stoffet till kommande värld och tillsopande
Spåren af flyktade världsperioder.

—
✧
—

Metamorfos.

I nattens och i öknens dubbelfamn
Jag möttes af en fasa utan namn,
En vild och sällsam spökgestalt jag trodde
Mig se ur mörkret skymta ovisst fram,

Som dunkla lemmars virrvarr sammansnodde
Likt bläckfiskarmar uti hafvets slam.
Förgäfves sökte genom skuggans slöja
Jag farans storlek och dess art att röja,
Vidundrets jättekropp min bana stängde,
Dess kalla ögon tyst ur mörkret blängde,
Det tycktes med sitt väsen uti hast
De ting, som nyss mig omgett, införlifva,
De absorberades och växte fast
Vid monstret — hur, jag hann ej varseblifva.

Snart skulle äfven jag af ångest kvald,
Af fasans tysta jätteboa svald
En del ha blifvit af det andlost hela,
Och alla mina tankar sig förbytt
I känslan af, att från mig själf jag flytt,
Förvandlad hemskt till en af dessa stela
Vidunderformer — till ett gräsligt nytt.

Men då blef östern ljus, och snart jag såg,
Gladt öfverraskad, huru landet låg,
Ty spökets ena öga var allen,
En lysmasklykta, hängd på närmsta gren,
Det andra stjärnan där vid himlens bryn,
Och spökets man en buske, hjässan skyn.
Dess lemmar löste sig i hast tillika,
Storvulna mer än förr och jättelika.
Till klipplandskap af fjärran skogar höljda,
Till sjöar utaf friska vågor sköljda
Brast allt i sär, och höljd af daggens gråt
Bland detta allt låg öppen, sollyst stråt.

I tidens dunkla natt vi öfverlåta
Vår själ till hemskt och dystert grubbleri,
Tills världens halfbelysta, djupa gåta
Blir för vår själ ett fasans feeri.
Och utaf det, som ligger närmst vår bana,
Och utaf det, som vi i fjärran spana,
Vi skapa till en ängslans syn i hast,
En skräckbild både andelig och timlig,

Påtagligt verklig och så vildt orimlig
Som utaf moln och stubbar skogens gast.

När genom andens rymder dager blänker,
Då skall man se vår värld är vida mer
Och vida mindre, än hvad nu man tänker,
Än hvad man här med dunkla sinnen ser.
Sig gränslöst evighetens stjärna fjärrar
Från hvarje lysmask, som dess stråle härmar,
Och allt det fula, allt det låga här,
Som gastlikt andens hopp till döds vill krama,
I sannings ljus skall flyta skönt isär
Till evighetens stora panorama,
Där fri och höljd af saligt ljus vår bana
Vi genom alltets fjärran rymder spana.

—
*

Från mörker till ljus.

Af vinden förddt, i böljans sköte kastadt
Ett stoftgrand sjunkit djupt till vågens botten
Och hopplöst hvilar där, af dyn förkväddt.
Ifrån den öfre, sköna, ljusa världen
Ett ovisst sken, som störs af vågens oro,
Blott spelar ner till djupens dystra riken.

Då gripes detta dödens stoftgrand sakta
Af vattenliljans djupt fördolda rot,
Det lyftes tyst igenom stängelns ådror
Och omgestaltas sällsamt, underbart
Utaf naturens lifsprocess i plantan.
Att tjäna blommans ädla lif till näring
Det varder själf förädladt och förskönadt.
Förvandladt uti färgers rika prakt
Från vattenliljans blad det återser
Den öfre värld, som höljs af ljusets himmel,
Hvars solsken lyser ovisst ej och matt,
Ej brutet mer af vågors spel och splittradt.

Af någon okänd evighetens stormvind,
Som susat vid vår världsdags fjärran gryning,
Har mänskosjälén blifvit mäktigt gripen
Och slungad som ett maktlöst stoftgrand ned
I växlingsrika formers böljesköt
Och sjunkit slutligt till materiens botten,
Där dödens hand i dyn beständigt skrifver
En skräckfull skrift af outtydda runor —
Blott ovisst brutet utaf tidens vågor
Ett skimmer stundom skönjas kan därnere
Ifrån den öfre, ljusa andevärlden,
Som har en verklig sol och verklig himmel.

När deras ljus fast äfven brutet träffar
Ett mänskostoftgrand i materiens djup,
Då glimmar detta stoftgrand ljusst i natten
Liksom ett öga utaf andakt fuktadt.

Hvar är den stora kärleks andelilja,
Som sänker sina rötter hit till botten
Af tidens haf, men hvilkens krona strålar
Därupe, lyftad öfver tidens vågor,
Och dricker ljus ur evighetens rymd?

Må hon med tusen dolda fibrer gripa
Vår själ, som svartnar här i tidens dy,
Och omgestalta den uti de ädla,
De djupa, underbara lifsprocesser,
Som äro hennes innersta natur,
Att genom henne själen än en gång
Må lyftas upp ur världens dunkla vågor
Och skåda evighetens sanningssol,
Ej blott ett matt och brutet sken däraf. —
Och varda duglig slutligt som organ
I hennes stora organism att ingå,
Ett redskap då att andra själar lyfta
Mot andevärldens evigt fria rymd.

Emigranterna.

Det är ett vimmel på kajens nötta tilja.
Den timme, som återstår är, ack! så kort.
Snart vän sig måste från vän för lifvet skilja
Och färdas öfver Atlantens världshaf bort.
Fantastisk och vild i luften hvirflar i ringar
Ångarens rök, vidunderlig, mörk och stor,
Liksom ett jättelikt böljande sorgens flor,
Och brusande doft propellern sig redan svingar
Inunder ytan, likt smärtans rastlösa kvarn,
Som maler djupt i hjärtat på människobarn.

Då trycka händer oändligt vänligt händer,
I öga öga gränslöst hängifvet ser,
Och ej ett likgiltigt anlete bort sig vänder,
Och ingen tänker på egen glädje mer,
Men allt man skulle så väl den andre unnat —
Om någon hågkomst finnes, som grämer oss än,
Så är det endast, att ej man har för sin vän
Beständigt gjort, hvad godt och kärt, som man kunnat.

Så låtom oss, mänskor, besinna, att lifvet är kort!
Re'n alltför många stunder i split förledo,
Ty minnens, att båten den står beständigt redo
Att föra oss öfver dödens världshaf bort!
Än skall den ene, den andre än ombord.
Så må på tidens kaj vi tillsamman vandra,
Så länge det unnas oss, arm i arm med hvarandra,
Eller sitta i ring och skifta vänliga ord
Och tänka om hvarandra i hjärtats grund
Så hängifvet varmt, som vänner i afskedets stund!

I öknen.

Resenärer sagt, att det kan hända,
Fastän efter lång
Väntan, att det regnar i förbrända
Öknar någon gång.

Och det sällsamt är att se den nakna
Grunden lifvas då,
Huru plötsligt tusen örter vakna
Och i blomning gå.

Månget frö, som där förborgadt dvaldes,
Blir till knoppning väckt,
Snabbt som hoppets tankar i den kvaldes
Själ vid lyckans fläkt.

Kanske månget hemskt förbrändt och ödsligt
Hjärta, om det rönt
Sällhets värregn, skulle lika plötsligt
Blomstra rikt och skönt!

Kanske gömmes i dess skenbart tomma
Jordmån månget frö,
Fälldt af kärleks ljusa himlablomma
För att aldrig dö!

Må en vårskys dagg förmildra branden
Uppå ökenled!
Må en ängel gråta öfver sanden
Uppå hjärtats hed!

Flyttfåglarne.

I.

Lifsmödans ängslande fejder,
Sorgefull vård om de små
Här i de kyliga nejder,
Här under skyhimmel grå!

Trånadsfullt röjd uti väckta
Minnen den sydliga värld!
Högt öfver jorden se'n sträckta
Vingar på långtande färd!

När uppå jorden den hårda
Pröfningens tid har förgått
Likar att tjäna och vårda
Pundet, som föll på vår lott,

Då från den zon, som vi sakna
Djupt i materiens land,
Själ en ljusbild i vakna
Drömmar får skåda ibland;

Tills hon med vingarne sträckta
Högt öfver sjunkande värld
Hastar ur töckenbetäckta
Rymder befrielsens färd.

✻

II.

Det sägs, att städs en magisk makt förtegen
Oss med den plats, som vi besökt, förenar.
Flyttfågelns konst man så förklara menar
Till söderns paradiset att hitta vägen.

Om kosan var han aldrig än förlägen,
Ej molntäckt haf och rymd hans färd försenar.
Han af en inre ledtråd sig betjänar
Och styr igenom natt och töcken trägen.

När mänskans själ sin stora färd tillämnar
Och slutligt tveksam sina vingar väger,
Männ' hon ej ock en magisk ledtråd äger:

En ledtråd, som när jordens strand hon lämnar,
I töcknen väg till forna hemmet säger,
Där molnet framför Edens kuster remnar!

*

Aftonrodnaden.

I.

Se, aftonrodnan skimrar mer än eljes!
Vår jord vid andevärldens tröskel lyss
Och hör, hvad allt på andars språk förtäljes,
Ser änglars purpurmun ge kärlekskyss.
Och alla tankar, som bli ädelt tänkta
På jorden här inunder dagens lopp,
De stiga, utaf gruset oförkränkta,
I aftonrodnans skimmerfloder opp.

Liksom af plantans fibrer safter ledas
Till genomskinlig kalk ur jordens stoft
Att uti klara färgers guld beredas
Och att i luften andas ljuflig doft —
Så alla rena känslor, hvilka röras
I stoftets värld, af okänd eterström,
Pulserande osynligt, slutligt föras
Till himlen upp i hänryckt sällhetsdröm.

Med tusen klara strålar där de blandas:
Då genom rymden doftar Edens vår,
Då himlens lif i deras luftkrets andas,

Och närdt af dem hans stora hjärta slår.
Hans andeorganism som lifsens bölja
De genomströmma uti ådrors mängd
Och aftonrodnans kinder då sig hölja
Med rosor ifrån paradiset's ängd.

✻

II.

När vi skåda de i lifvets strider kränkta,
Deras bleka anlet, deras skygga skick,
Då det händer, att vi öfvermäktigt längta
Att i tårars flöde svalka få vår blick.

Himlens klara ljusrymd ned på jorden skådar,
Genomblickar hvar sekund de tusen bröst,
Ser hur trånads tvinsot vid hvart hjärta lådar,
Hör hur sorgen dallrar i hvar mänskoröst.

Utaf vanan döfva, ej vi alltid höra
Denna grundton, fylld af djup melankoli,
Och vi låtsas glada, men för andens öra
Finns ej jordiskt tonfall utan smärta i.

Och när himlens klara rymder så förnimma,
Huru smärtan gränslöst vidt kring jorden rår,
Då af underbara ljusa sken de glimma,
Likt en blick, som fuktas tyst af känslans tår.

Himmelskt se'n de känna varmt begär att blöda,
Att vår jord må frälsning och försoning få.
Mänkobarnen mena blott, att molnen glöda
Uti aftonrodnans klara purpur då.

✻

Drömmar.

De forna idealistiska drömmar,
Som, när fantasien fick fria tömmar,
Kulminerade i en syn
Af sällhetsvärldar där ofvan skyn
Och uti väsen, som bilda sitt hull
Under saliga drömmar af renaste eter,
Som mänskan af stoffer ur jordens mull
Under lifvets kamp med dess vidrigheter,
De äro ej längre comme il faut,
Men borde vika för mer modärna —
Hvad gagnar det väl, att vi bråka vår hjärna
Med allt, som vi ej äro vissa uppå?
Nej, endast det bör vår tanke dana,
Hvars sammanhang med materiens värld
Vi kunna *medvetet* efterspana,
Och ej ge sig ut på himmelsfärd.

Hur orätt då plantan om våren handlar,
När *omedveten* hon safter drar
Och dem i purpur och guld förvandlar,
I färgprakt strålande underbar;
Och ej har hon säker kunskap heller,
När fram ur dess stängel knoppen sväller,
Att hennes ädlaste lif det är,
Som drifves till fullhet och mognad där,
Och likväl hon gifver sin bästa kraft,
Att frukten må fyllas af färg och saft —
Ja, ofta sig i naturen röjer
Berättigad sträfvan, hvars mål den ej ser,
Som vida sig öfver dess fattning höjer,
Och *detta* dess väsen innebörd ger —
Ja, liksom fågeln, när vårens doft
Fyller hans bröst med sång och aning,
Bygger sig bo i grönskande loft
Blott på en dunkel naturdrifts maning,
Så vill själen, af åtrå tård
Att sköna kommande dar betrygga,

Af tankar och drömmar sitt näste bygga
Bland palmer i andarnes ljusa värld.

✧

I dvala sänkt.

I hvita, varma linnehöljen klädd
Med hälften slutet blick den lille hvilar
Helt omedveten på sin mjuka bädd.
Beställsamt modern till hans läger ilar.

Han skönjer hennes blick, som strålar ner
Med fuktig glans uppå den kära lilla,
Blott som en ljuspunkt, som däruppe ler,
Vet ej dess upphof, sänkt i drömmars villa. *)

I slummer halft han lyss till hennes gång,
Där kring hans läger varsamt fram hon smyger.
För slumrarn hörs det liksom vågens sång,
När nattlig storm kring jord och vatten flyger.

Hon nalkas sakta till hans bädd och lyss
På hjärtats slag och kysser väna kinden,
Men för hans söfda sinne hennes kyss
Känns, som hans anlet kysstes utaf vinden.

Så när vår själ af tidens dvala höljs,
Tycks allting själlöst dödt, som hon förnimmer.
Det rätta lifvet för dess fattning döljs
Såväl i vännens blick som stjärnans skimmer.

När i materiens sömn försänks vår håg,
Naturens lif ej tanken fatta mäktar,
Han hör blott ödsligt brus i hafvets våg
Och endast tomma ljud i vindens fläktar.

Sig oupplöslig världens gåta ter,
Till dess vi väckas ur materiens dvala,

*) Ofta förvirras under sömnen i sjukliga drömmar de halft
uppfattade förnimmelser från ytttervärlden, som nå vår själ.

Och himmelskt klarnad blick förvånad ser,
Hur som de döda röra sig och tala.

Ja, när vi vakna upp till verklig dag
Bak jordens natt, vi finna gåtans nyckel
Och genomskåda plötsligt då, hvad slag
Af drömmar, som med oss har drivvit gyckel.

Naturen, som vi trodde stel och död,
Afslöjas då som saligt lif och anda,
Fylld af gudomlig kärleks ljusa glöd,
Och med dess väsen vi vårt väsen blanda,

Uti dess röst en älskad moders röst
Vi känna strax och se, hur hon oss vårdar,
Och sluta oss till hennes varma bröst
I evighetens ljusa fadersgårdar.

✻

Längtan.

(Efter Schiller.)

Kunde blott en stig mig leda
Ur den dal, där töcknigt grå
Dimmor sig kring nejden breda,
Ack, hur säll jag vore då!
För min syn en hägring bringar
Eviggt gröna höjders rad.
Hade, hade jag blott vingar,
Droge jag mot dem åstad!

Harmonier nå mitt öra,
Toner utaf himmelsk frid,
Och de lätta vindar föra
Balsamdoft så ljuf, så blid.
Gyllne frukter ser jag glöda
Uti dunkla löfverks skygd.
Inga vintrar där föröda
Blommorna i vårlig bygd.

O, hvad saligt lif, hvad fröjder
Där i evigt morgonsken!
Luften uppå dessa höjder
O, hur svalkande, hur ren!
Men sin djupa fåra plöjer
I min väg en vredgad flod.
Skumbetäckt sin väg han höjer
Och betar mig kraft och mod.

Dock en julle ser jag vagga!
Styrman felas där likväl —
Jag dock hissar djärft hans flagga:
I hans segel bor en själ.
Tro din inre kraft och våga
Utan gudars hjälp din färd:
Då med underbar förmåga
När du undrens sköna värld.

Naturens språk.

Ett ord af högsta kärlek, af inspiration,
Som, riktigt fattadt, mäktar att en värld ur grusets
Förnedring lyfta till bevingad flykt mot ljusets
I fjärran mellan molnen sedda eterzon —
Hvad är det väl för honom, som dess språk ej kan?
Ett buller blott, ett löjligt hväsande och tassel,
I vågorna, i luften, jorden, blott ett rassel
Af gränslöst många molekyler mot hvarann. —

Så tycka vi naturens stämma meningslös,
Blott därför att dess språk vi råkat att förglömma,
Och som ett gyckelspel vi fåvitskt tingen döma,
Allt medan visdomsord med alla vindar strörs,
Som, om vi kunde tolka deras rätta mening,
På en minut oss skulle lära mera värdt
Att lära, än hvad allt på sekler släktet lärt,
Och mellan jord och himmel stifta strax förening,

Så att de finge helt hvarandra genomtränga,
Som ljusets strålar sig med aftonmolnen många.

— 天 —

Den barmhärtiga.

Hon smyger sakta
Och djupt förteget
Igenom rummet
Att sjukvakt göra.
Hon vet sig akta,
Att icke steget
Må bli förnummet
Och hvilan störa.

Hon städse vankar
Kring plågestället,
Kring smärtans läger
Och önskar tjäna
Oss alla lika,
Och tusen tankar
Att sprida sällhet
Hon öfverväger,
Den himmelskt väna,
Uppfinningsrika.

Ej vingar bär hon
Att luftigt spanna
Mot eterlanden,
Men ängel är hon
För dem, som känna
Den milde anden.

Och om hon vingade
Skuldror hade
Och himlens fröjder
I skyn såg komma
Och mäktigt locka,

Hon ej sig svingade
Till de glada,
De ljusa höjder
Att edens blomma
Lycksalig plocka.

Såg hon, att smärta
Och sorg och våda
Ännu omslöte
Den nedre världen,
Då hennes hjärta,
Om det fick råda,
Helt visst uppsköte
Med himmelsfärden.

Hon månde vandra
Till kvalens möte
På törnbeströdda
Och dunkla vägar,
Och där förblifva,
Där för de andra
Hon törnen bröte
Med hand, som blödde;
Det värfvet plägar
Hon helt sig gifva.

Att torka tåren,
Som sorgset glindrar,
Hon ej försakar.
Med balsam såren
Hon stilla lindrar
Och trofast vakar,

Tills stoftets trälar
Ha *alla* redan
Nått här försoning.

Hon blir den siste
Bland änglasjälar
Fördröjd här nedan.
Om ljusets boning
Hon går väl miste
För dem, som lida

I världens hvimmel,
Dem hon bereder
Att dit upptagas
Och bo därinne.

Ja, för så vida
Ej ljusets himmel
Till slut skall dragas
Sympatiskt neder
Af ängeln sinne!

✻

I Gillbergadalen.

Höga berg, dem furor kröna
Upp till solbestrålad kam,
Stå kring dalens slätter gröna,
I dess midt går floden fram.

Lif och sorl i bygden råder:
Det är folkets hvardagsstök.
Öfver älfvens breda åder
Sväfvar blåsvart ångarns rök.

Men där matt dess strimmor röjas
Längst vid horisontens bryn,
Dalens sidor undanböjas
Och ge rum för vidgad syn.

På de fjärran dimblå bergen —
Längst dit mänskoöga når —
Uti rena eterfärgen
Jordens grönska öfvergår.

Solens sista strålar blänka,
Himlen där i purpur ler,
Öfver fjällens kam sig sänka
Ljusa aftonskyar ner.

Så är ock med mänskolifvet,
Så med denna dunkla värld.
Id och oro blef oss gifvet
Här uppå vår lefnadsfärd.

Om långt bort vi blicken sända —
Längst dit mänskoöga når —
Hur vår värld — vi se måhända!
Färg allt mer af himlen får.

Uti högre glans sig bryter
Rymden, närmre jorden där
Lätta aftonmolnet flyter,
Fyllt af ljusa andars här.

Det godas lön.

Ej skall det godas lön i makt och ära
Och njutningar bestå, som några lära.
Tag allt hvad bildningsgåfvan dana mäktar
Utaf gestalter, härligt underbara,
Af purpurnoln den växlingsrika skara,
Som genom fantasiens rymder fläktar:
Dem byt i verklighet att prakten sprida
Kring fästets alla solar och planeter
Och af det öfverblifna fyll med blida
Och ljusa former himlarymdens eter —
Det sammanräknadt skall ändå ej räcka
Den gode att belöna, ej att släcka
Den törst en enda ädel handling föder,
Som hur han läskas, endast mera glöder.
Ty törsten heter ökad lust allena
Att utaf inre drift det goda tjäna,
Och lönen, som en dylik handling vill,
Är städs förnyad möjlighet därtill.

Som hjälten af sin lust till makt och rykte,
Fast sårad, får förnyad kraft i striden

Och väcks ur dvalan upp, som honom tryckte;
Så ock den gode, när han går ur tiden,
Af denna mera ädla åtrå hämtar
Förnyad kraft till lif, fast själen flämtar
Utaf det djupa sår, som döden slår,
Och fri ur dvalans band hans ande går.

—
*

Sådd och skörd.

Ett gammalt siarord det finns, som handlar
Om hur naturen till sin inre art
Sig småningom förädlar och förvandlar —
Som för den vise blifvit uppenbart.

Omkring de frön, som åkermannen sår —
Fast ej han vet, hur växtkraft dold förvaltar
Sitt värf, hur lifvets under försiggår —
Till gyllne skördar mullen sig gestaltar.
Ty skall hvar ädel handling, som vi så
Likt gyllne korn i tidens dunkla fåra —
Fast hennes dolda värf vi icke spåra —
Förbindas med natur'n och växtkraft få.
Skall bundna makter till utveckling lifva,
Skall verka, utaf tidens sorl ej störd,
Igenom åldrar för att sist en skörd
Af andliggjorda, fria väsen gifva.

Lösgörelsen på djupen försiggår
Se'n länge — blir det sista fångslet brutet,
Snabbt som ett skyfall, som en ljungeld slår,
Den bryter fram med plöstlig kraft mot slutet.
Naturens andar lösas ur sitt tvång
Och tingens inre väsen på en gång
Med sällsamt hänryckt sinne vi förnimma.
Till andekörer bytes vindens sus —
Hvad nu är purprad sky, blir då det ljus,
Af hvilket sköna geniens kinder glimma.

Det sken, som dagen till vår ledning skickar,
Blir tusen saliggjorda väsens blickar.
Med sådan fruktbarhet naturen all
Vår sträfvan och vårt hopp belöna skall.

—
*

Vallisneria Spiralis. *)

Det gifs en planta: genom böljor klara
Hon spirar upp och ses med svallen fara,
Får se'n på sol och strålig dager syn
Och lunder speglade kring vattnets bryn.
Dess blomma från den stängel henne bär
Sig slutligt löser darrande och skär,
Att fylla så sitt väsens djupsta mening
Och ingå uti kärlekens förening.
Ifrån den rot, som henne näring gaf,
Där hennes organism sitt fäste äger,
Hon skiljer sig och ut på vidan haf
Sig vågar, bjuden af ett inre kraf,
Fast intet yttre sinne leden säger.
Hon lyder aningsfullt den dolda lagen
I sin natur, och hon blir ej bedragen.

I tidens vilda vågsvall mänskan födes
Och växer och med blicken lyft mot skyn
Får sist på hoppets blåa himmel syn,
Men ännu här af mullens stängel stödes,
Med själen fästad vid en jordisk daning.

Kan själ'n i tillit till sin inre maning
Likt blomman lösas från materiens grund,

*) Hanblommorna på denna vattenväxt lösa sig vid tiden för befruktningen från stängeln och flyta omkring på vattenytan, tills de finna honblommorna.

Från stängeln, hvarur än hon näring hämtar,
Och ledd af hoppets åtrå blott, som flämtar,
Förlåta sig åt eterhavets rund
Och hinna hamn, där hon får tillfredsställa
Hvar ädel drift, som här förtrånar blott?
Skall hoppets löfte hon inom sig fått,
Bedra och mindre än hos blomman gälla?

—
✻
—

Dödens blomstring.

Allt har sin tid af växtlig vår och sommar,
Sin blomstringsstund.
Ja, döden själf i sällsam färgprakt blommar
I höstlig lund!
Hvad träden druckit förr af ljusets flamma,
Då flyr sin kos
Och återskänks och varder i detsamma
Till dödens ros.

O, kunde denna rika skönhetshägring,
Som hösten har,
Tillsammansmälta ljuft med lifvets fägring
I vårens dar!
O, stode dödens djupa aningsunder
För tanken re'n
I lifvets hoppfullt glada morgonstunder,
Som flykta se'n!

I bättre dagar, som för världen komma
Helt visst till slut,
Skall dödens skönhet ren i lifvet blomma
Och vecklas ut
Och sig till vårens första knoppning knyta —
Samt arlaskyn
Med nya färgers iris genombryta
För häpen syn.

Ja, *då* den värld, som nu blött döden regler
För blicken opp,
Sig re'n i lifvets friska öga speglar
Med saligt hopp.
Men samma öga fylls med bilders vimmel
Från jordens vår,
Och i dess djup försmälter jord i himmel
Och öfvergår.

✦

• Uppståndelse.

Om en uppståndelse jag hoppfullt drömmer —
Ej af den kropp, som när vi andan mist,
Förvissnad man i jordens sköte gömmer,
Ty att *den* uppstå skall, jag *vet* förvisst.
Ej länge mullens mörka täcke skyler
Den tysta lifsprocess han genomgår:
I månggestaltad form dess molekyler
Med lifvets kretsgång lyftas år för år.
Dess alla ämnen uppstå uti ljuset
Och glänsa fram i blommans kalk så klart,
Som hoppets blick framglänser underbart
Ur mänskans öga här i jordegruset.

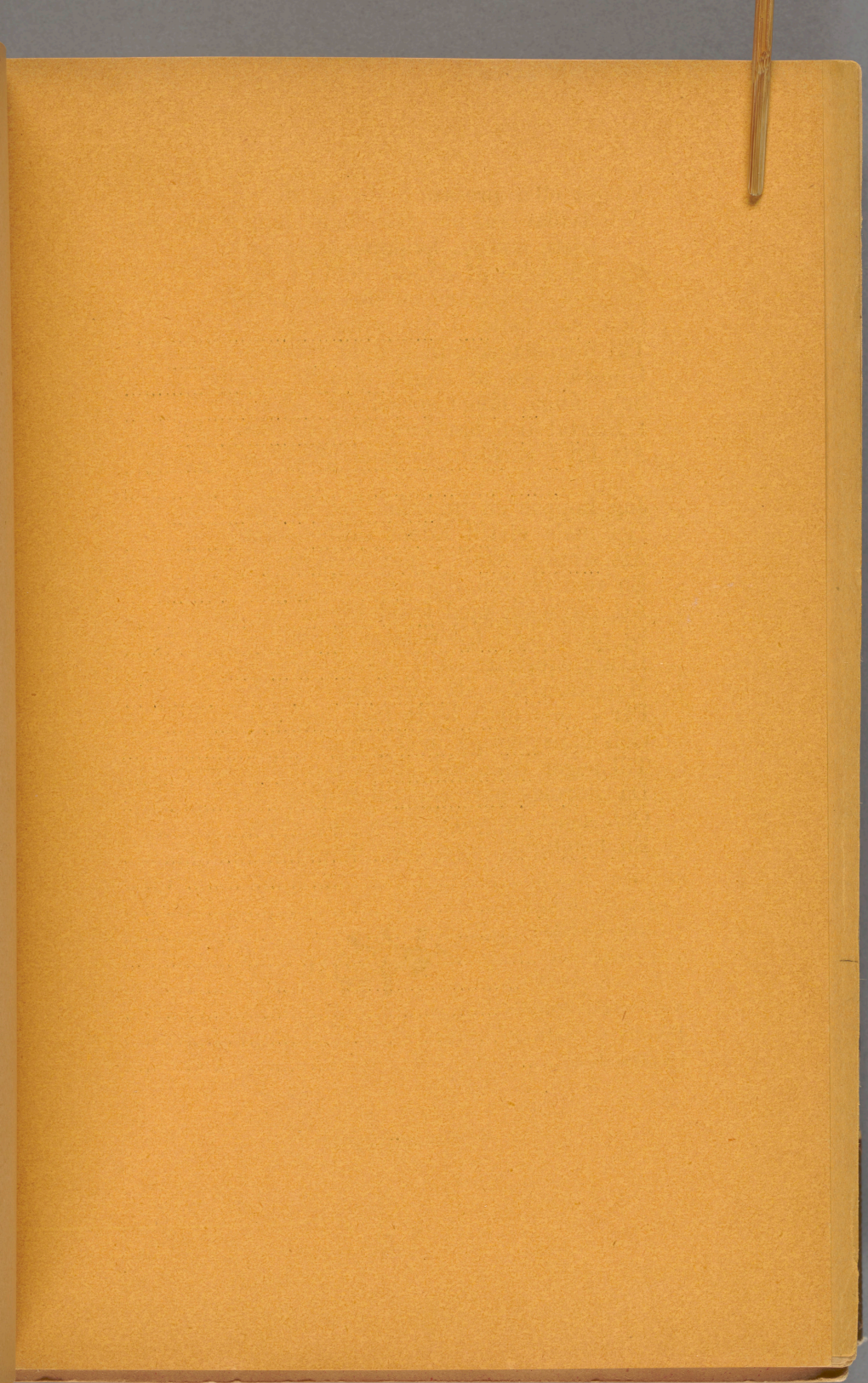
Ur dolda djup i rymdens vida eter,
Dit själ'n att drömma Hades' drömmar gick,
Hon återfödes i föryngradt skick
På jorden och de kretsande planeter.
Så läres utaf vise och profeter,
Och olik mycket annat visdomsprål,
Den läran eftertankens eldprof tål.

Men än på en uppståndelse jag tror —
Fast mången tvifla tycks på goda grunder —
Uppståndelse afgörande och stor,
Fast mången tviflar på ett dylikt under,
Och tviflar med förtviflans heta tår

I ögat eller pressad i sitt hjärta
Och tviflar än, när från hans läppar går
Den sista sucken kvidande af smärta —
Uppståndelse af någon, som ej låg
Inunder kyrkogårdens sten begrafven
Och icke heller i den salta våg
Till domedagsbasunen dold i hafven —
Uppståndelse af något, som är gömdt
Se'n långa, långa sorgfulla tider
I hjärtat och har hunnit, hvad det lider,
Att bli i världens vimmel gömdt och glömdt.

Jag hoppas en uppståndelse af just
Det enda vi till Edens sällhet sakna —
Att slutligt skall i mänskohjärtat vakna
En ren, en innerlig och helig lust
Att offra sig med fröjd för andras lycka, —
Ej offra sig i hjältedaten blott,
Hvars äreskrift skall ryktets tempel smycka,
Men vara *stor* att offra sig *i smått*. —
Får denna drift blott taga mandom rätt
Och hänryckt gå med purpurvarma kinder
Till seger fram, då gifves intet hinder,
Då stormas portarne till himlen lätt,
Och snart ej salighetens rike sluter
En hemlighet, som icke mänskan njuter.

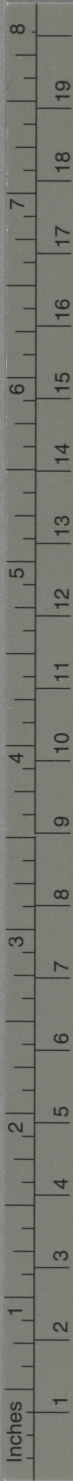

REGISTER.

	Sid.
Prolog	3
Det högre och det lägre lifvet.....	4
Drufvan	4
Medlidande	5
På hafvet	6
Snöstjärnan	6
Den gamla	7
Reinkarnation	8
Böljegång	9
Harmoni.....	10
Andakt	11
Mänskoanden och hafvet	12
Metamorfos	12
Från mörker till ljus	14
Emigranterna	16
I öknen	17
Flyttfåglarne	18
Aftonrodnaden	19
Drömmar	21
I dvala sänkt	22
Längtan	23
Naturens språk	24
Den barmhärtiga	25
I Gillbergadalen	26
Det godas lön	27
Sädd och skörd	28
Vallisneria Spiralis	29
Dödens blomstring	30
Uppståndelse	31

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
				